

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj- juni 2025
Institution	EUC Syd
Uddannelse	HTX. Haderslev
Fag og niveau	Idehistorie B
Lærer(e)	Trine Betzer Steger
Hold	H24hx3v, H24hx3x

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

		Antal sider (skøn)
Titel 1	Introduktion til Idehistorie	
Titel 2	Holocaust og Folkedrab	65
Titel 3	Etik og teknologietik	43
Titel 4	Dansk-idehistorieopgave - demokrati og medborgerskab	33
Titel 5	Køn som konstruktion/ Køn og teknologi	59
Titel 6	Bæredygtighed og miljøetik.	84
Titel 7	Det gode samfund - politisk idehistorie.	96
Titel 8	Ulighed	25
Titel 9	eksamensopgave	?
		403

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Introduktion til Idehistorie
Indhold	En introduktion til faget Idehistorie B, hvor faget tre ben præsenteres - almen historie, idehistorie og teknologihistorie, og hvor de får en forståelse af, identiteten af hver af disse, samt hvordan de supplerer hinanden til en bedre forståelse af fortiden.
Omfang	4 lektioner
Særlige fokus-punkter	Introduktion til fagets identitet
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning

Titel 2	Holocaust og Folkedrab Dette forløb handler om folkedrab og behandler Holocaust som historisk case. Nazisternes forsøg på at udrydde de europæiske jøder under anden verdenskrig har sat varige spor i eftertidens Europa. Holocaust rejser mange spørgsmål, og mens bogen langt fra beskæftiger sig med dem alle, bliver en række af de grundlæggende berørt. Hvorfor var det jøderne, der blev forfulgt? Hvad gjorde nazisterne for at udskille dem fra fællesskabet? Hvorfor sagde den tyske befolkning ikke fra? Hvordan blev udryddelsen organiseret? Hvem var gerningsmændene, og hvorfor deltog de i myrderierne? Hvad skete der efter Holocaust, hvorfor benægter nogen folkedrabet, og hvad betyder Holocaust i dag?
Indhold	Kernestof: Berlau, S. og Thuge, S. <i>"Vejen til Folkedrab"</i> kap. 1,2,3,4,5,6,7,16 og kap 20, Columbus 2023 Edgerton, David: <i>"The shock of the old"</i> , kap. 7 s. 178- 183 "Technologies of Genocide", Profile Books 2006/2008 Gehrt-Bendixen, M. og Hansen, Uffe A. <i>"Tanker om Ondskab"</i> , Hannah Arendt og Zygmunt Bauman, Systime 2018 <i>"Theresienstadt"</i> – Tema på Folkedrab.dk https://folkedrab.dk/temaer/theresienstadt Supplerende stof: Studietur til Prag med besøg i Theresienstadt Film: <i>Die Welle</i> , 2008 Dilemmaspil: Folkedrabet i Bantikka - https://folkedrab.dk/hvad-er-folkedrab/dilemmaspillet-folkedrabet-paa-bantikka
Omfang	30 lektioner

Særlige fokus-punkter	Kernestof: - Holocaust og andre folkedrab - Forskellige tilgange til anvendelse af teknologi, ideer og historie - samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab. Faglige mål: - redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag - analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale. - analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder - analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag. - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, Gruppearbejde, klasseundervisning

Titel 3	Etik og teknologietik At udvise kendskab til udviklingen af etiske, herunder teknologietiske begreber, samt redegøre for etiske problemstillinger. Eleverne skal derudover analysere og forstå væsentlige årsager og sammenhænge i de etiske begrebers udvikling, og foretage sammenligninger af forskellige etiske positioner. De skal kunne analysere konkrete idehistoriske og teknologihistoriske problemstillinger ud fra en teknologietisk vinkel, samt diskutere og perspektivere aktuelle problemstillinger.
Indhold	Kernestof: Sparsø, Mikkel G: <i>Teknologi og filosofi</i>, kap 2. ”Teknologietik - Fra nærhedsetik til afstandsetik”, Systime I-bog 2024 Supplerende stof: Ingen
Omfang	10 lektioner
Særlige fokus-punkter	Kernestof: - erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi - forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.

	Faglige mål: - redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag - analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag. - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning

Titel 4	Dansk-idehistorieopgave – Industrialiseringen og Det Moderne Gennembrud (demokrati og medborgerskab)
Indhold	Kernestof: Folkersen, Helle: <i>Industrialiseringen, Da verden blev moderne</i>, Systime, 2020, s. 11-21. Jacobsen, Jørn og Conni Paldam: <i>De moderne gennembrud, 1870-1914</i>, Systime, 2011, s. 27-59, 115-135, 137-155, 157-199. Nygaard, Bertel: "Liberalisme", Danmarkshistorien, 2012, https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/liberalisme/. Petersen, Erik Strange: "Befolkningsudviklingen", Danmarkshistorien, 2009, https://danmarkshistorien.dk/perioder/det-unge-demokrati-1848-1901/befolkningsudviklingen/. Petersen, Erik Strange: "Landbrugssektoren", Danmarkshistorien, 2009, https://danmarkshistorien.dk/perioder/det-unge-demokrati-1848-1901/landbrugssektoren/. Petersen, Erik Strange: "Handel og byudvikling", Danmarkshistorien, 2009, https://danmarkshistorien.dk/perioder/det-unge-demokrati-1848-1901/handel-og-byudvikling/. Petersen, Erik Strange: "Fremstillingserhverv og industrialisering", Danmarkshistorien, 2009, https://danmarkshistorien.dk/perioder/det-unge-demokrati-1848-1901/fremstillingserhverv-og-industrialisering/. Supplerende stof: Jensen, Nielsen og Nielsen: <i>Skruen uden ende</i>, Nyt teknisk forlag 2012, "Jern, stål og damp", s. 149-173 Hans Fink: <i>Samfundsfilosofi</i>: Aarhus Universitetsforlag 2009, s. 109-112, 123-135 (om Marx og Mill)

	Jimmy Zander Hagen: Eksistens og ansvar, Gyldendal 2004, s. 113-122 (om Nietzsche). Jimmy Zander Hagen: Erkendelse og sandhed, Gyldendal 2004, s. 152-154 (om Positivism).
Omfang	15 lektioner
Særlige fokus-punkter	Kernestof: - Almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag. Faglige mål: - redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag - analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens. - analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale. - diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende. - behandle problemstillinger i samspil med andre fag
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, og selvstændigt, individuelt arbejde.

Titel 5	Køn som konstruktion og køn & teknologi I dette forløb er fokus på køn som konstruktion og køn og teknologi med udgangspunkt i LEGO.
Indhold	Kernestof: Andersen C., Bek-Thomsen J. og Petersen AJ.: <i>"Idéhistorie"</i>, I-bog, Systime 2023, Kap 4.1 "Kønsteori" Kap. 4.3 "Mere teknologi lig med mere frihed?" Petersen, U.N. & Mortensen, S.: <i>"Sex, køn og grænser"</i> Columbus/ Nucleus 2023 Kap. 1, 2 og 3 s. 9-30 Bek-Thomsen, J.: <i>"Kvindepligter og mandearbejde – teknologi og køn i idéhistorie"</i> 18.12.2020 "Hvorfor er det virkelig nødvendigt at vi begynder at tænke over kunstig intelligens og køn?" af Johan Muller 23.4.2019 "Biler, toiletter og medicin er designet til mænd. Når kvinder overses, handler det i værste fald om liv eller død" af Torben Sangild, Zetland d. 11. oktober 2021 Supplerende stof: Film: <i>"Barbie"</i>, 2023 Explainer: <i>Balladen om Barbie</i>, DR https://www.dr.dk/drtv/episode/explainer - balladen-om-barbie_399441 DR Deadline d. 26.7.2023 "Køn og ligestilling i Barbie"

	reklamefilm for LEGO Friends og LEGO City LEGO Friends - LEGO & Gender Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=CrmRxGLn0Bk The LEGO Boys Club - Lego & Gender Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=oe65EGkB9kA
Omfang	15 lektioner
Særlige fokus-punkter	Kernestof: - erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi. Faglige mål: - analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder - analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag. - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde

Titel 6	Bæredygtighed og miljøetik. Forløbet har fokus på at lærer eleverne at forstå, hvorfor bæredygtighed er blevet en af vor tids største udfordringer og se på hvordan vores forløb til naturen har ændret sig over tid.
Indhold	Kernestof: Andersen C., Bek-Thomsen J. og Petersen AJ.: <i>"Idehistorie"</i> , I-bog, Systime 2023, afsnit om bæredygtighed Sparsø, MK.: <i>"Teknologi og filosofi"</i> , i- bog, Systime 2023, kapitlet om naturens etisk status FN's Charter for Nature 1982 FN's verdensmål 2015 Supplerende stof: Avatar, 2009 <i>"Din mad sviner mere end bilen"</i> Politiken, 1.9.2012 <i>"Klimatænketank: Drop tre af fire kødmåltider"</i> , Politiken, 4. sektion, lørdag d. 28. april 2019. PPT af Jes Lynning Harfeld, Ålborg universitet (fra efteruddannelse i Idehistorie på Århus Universitet) <i>"Hvis grise kunne tale"</i> DR, https://www.dr.dk/drtv/se/hvis-grise-kunne-tale_470370
Omfang	30 lektioner
Særlige fokus-punkter	Kernestof: - Almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag.

	- Forskellige tilgange til anvendelse af teknologi, ideer og historie Faglige mål: - Redegøre for væsentlige idehistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag. - Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen af den menneskelige eksistens. - Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i faget perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, gruppearbejde, klasseundervisning

Titel 7	Det gode samfund: Politisk idehistorie Politik handler om magtforhold. Det er staten, der har bemyndigelsen til at forvalte disse magtforhold. Staten har altså ret til at udøve magt over statens medlemmer, dvs. befolkningen. Men hvordan begrunder vi denne ret? Og hvilken udstrækning skal den have? Begrundelserne har naturligvis varieret historisk. (Zander, "Eksistens og ansvar") Derfor skal vi i dette forløb arbejde med forholdet mellem magt og ret.
Indhold	Kernestof: Boserup Skov, C. og Larsen, K.: <i>"Grundbog i filosofi – Mennesket i Verden"</i> s. 108-134, Systime 2017 Hagen, J.Z.: <i>"Eksistens og ansvar- praktisk filosofi"</i> kapitel 5, Gyldendal 1999 Platon: https://www.youtube.com/watch?v=VDiyQub6vpw Machiavelli: https://www.youtube.com/watch?v=AOXl0Ll_t9s Hobbes: https://www.youtube.com/watch?v=9i4jb5XBX5s Rousseau: https://www.youtube.com/watch?v=81KfDXTTtXE Rawls https://www.youtube.com/watch?v=5-JQ17X6VNg Rawls vs. Nozick https://www.youtube.com/watch?v=8rvrRKDDORo <i>"Oprah Winfrey er neoliberalismens førende tænkere"</i> Politikken 12.1.2018 Supplerende stof: <i>The Road</i> – film (2009) Fluernes Herre (1963)
Omfang	25 lektioner
Særlige fokus-punkter	Kernestof: - Almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag. - Forskellige tilgange til anvendelse af teknologi, ideer og historie Faglige mål: - redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag

	- analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige om- stændigheder - analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag. - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning

Titel 8	Ulighed Forløbet omhandler ulighed og de konsekvenser det har for den verden vi lever i. Vi tager udgangspunkt i Jered Diamonds "Guns, Germs and Steel" hvor der gives et materialistisk historiesyn,
Indhold	Kernestof: Diamond, J.: "Gun, Germs and Steel" film, 2005 Diamon, J.: "Vejen til verden af i dag" 2002, epilog "Fremtiden for humanhistorie som viden- skab" s. 449-473 Smith, Adam : The School of Life - Adam Smith (YouTube) Marx, Karl: Marxists.orgThe School of Life - Karl Marx (YouTube) Andersen C., Bek-Thomsen J. og Petersen AJ.: "Idéhistorie", I-bog, Systime 2023, kap 7 "Teknologi og kultur fra lokal til global" Supplerende stof: "The Four Industrial Revolutions Explained In Under 4 Minutes" https://www.youtube.com/watch?v=NDTvCO5ifKo "Why broken African phones are shipped to Europe" af Ben Morris, The Guardian d. 30.11.21 https://www.bbc.com/news/business-59161682
Omfang	10 lektioner
Særlige fokus- punkter	Kernestof: - idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra old- tiden til i dag - natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv - samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder tek- nologisk videnskab - erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvik- ling og brug af teknologi - forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.

	Faglige mål: - redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag - analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder - analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens - Behandle problemstillinger i samspil med andre fag.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, gruppearbejde og klasseundervisning

Titel 9	Eksamensprojekt
Indhold	Kernestof: individuelt arbejde med eksamensprojekt med vejledning fra læreren. Supplerende stof: Faglige mål Idehistorie - forklaret Faglige metode eksamensopgave idehistorie 2025 emner + faglige mål ark til elevens overvejelser 2025 Eksamensopgave i idehistorie B 2025
Omfang	10 lektioner
Særlige fokus-punkter	Kernestof: - idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag - natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv - samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab - erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi - forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie. Faglige mål: - individuelt eller i grupper
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt eller gruppearbejde.